

AUGLÝSING

um valfrjálsa bókun við samninginn gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu (OPCAT).

Hinn 20. febrúar 2019 var aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna afhent fullgildingarskjal Íslands vegna valfrjálsrar bókunar, sem gerð var í New York 18. desember 2002, við samninginn gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu frá 10. september 1984 ásamt breytingum frá 8. september 1992, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 19/1996 þar sem samningurinn ásamt breytingunum er birtur. Bókunin öðlaðist gildi 22. mars 2019.

Bókunin er birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytinu, 23. september 2021.

Guðlaugur Þór Þórðarson.

Martin Eyjólfsson.

Fylgiskjal.

VALFRJÁLS BÓKUN
VIÐ SAMNINGINN GEGN PYNDINGUM
OG ANNARRI GRIMMILEGRI, ÓMANNLEGRI
EÐA VANVIRÐANDI MEÐFERÐ EÐA REFSINGU

Formálsorð.

Aðildarríkin að bókun þessari,

sem áréttu að pyndingar og önnur grimmileg, ómannleg eða vanvirðandi meðferð eða refsing eru bannaðar og teljast alvarlegt brot á mannréttindum,

sem eru þess fullviss að frekari ráðstafanir séu nauðsynlegar til þess að tilgangi samningsins gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu verði náð (hér á eftir nefndur samningurinn) og til þess að auka vernd einstaklinga, sem hafa verið sviptir frelsi sínu, gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu,

sem hafa í huga að ákvæði 2. og 16. gr. samningsins skuldbinda sérhvert aðildarríki til þess að grípa til skilvirkra aðgerða til að koma í veg fyrir pyndingar og aðra grimmilega, ómannlega eða vanvirðandi meðferð eða refsingu á sérhverju yfirráðasvæði í lögsögu sinni,

sem viðurkenna að frumskylda ríkja er að framfylgja ákvæðum fyrrnefndra greina, að aukin vernd einstaklinga sem hafa verið sviptir frelsi sínu og full virðing fyrir mannréttindum þeirra er sameiginleg ábyrgð allra og að alþjóðlegir framkvæmdaaðilar auka við og styrkja aðgerðir innanlands,

sem hafa í huga að ef forvarnir gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu eiga að skila árangri er þörf á að uppfræða og samtvinna ýmsar aðgerðir á sviði löggjafar, stjórnsýslu, réttarfars og aðrar aðgerðir,

sem minnst þess einnig að á heimsráðstefnunni um mannréttindi var því staðfastlega lýst yfir að viðleitni til að útrýma pyndingum skyldi fyrst og fremst beinast að forvörnum og enn fremur var kallað eftir því að samþykkt yrði valfrjáls bókun við samninginn í því skyni að koma á fyrirkomulagi forvarna með reglubundnum heimsóknum á staði þar sem einstaklingar eru í gæslu,

sem eru sannfærð um að hægt sé að auka vernd einstaklinga, sem hafa verið sviptir frelsi sínu, gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu með forvarnaaðgerðum, öðrum en á sviði réttarfars, byggðum á reglubundnum heimsóknum á staði þar sem einstaklingar eru í gæslu,

hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

I. HLUTI

Almennar meginreglur.

1. gr.

Markmiðið með bókun þessari er að koma á fyrirkomulagi reglubundinna heimsókna óháðra, alþjóðlegra og innlendra aðila á staði þar sem einstaklingar eru sviptir frelsi sínu, með það fyrir augum að koma í veg fyrir pyndingar og aðra grimmilega, ómannlega eða vanvirðandi meðferð eða refsingu.

2. gr.

1. Stofna skal undirnefnd um forvarnir gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu sem er undirnefnd nefndarinnar gegn pyndingum (hér á eftir nefnd undirnefnd um forvarnir) og skal hún gegna því hlutverki sem mælt er fyrir um í bókun þessari.
2. Undirnefndin um forvarnir skal starfa á grundvelli sáttmála Sameinuðu þjóðanna og skal taka mið af tilgangi og meginreglum hans, svo og viðmiðunum Sameinuðu þjóðanna um meðferð einstaklinga sem sviptir eru frelsi sínu.

3. Á sama hátt skal undirnefndin um forvarnir starfa á grundvelli meginreglna um þagnarskyldu, óhlutdrægni, jafnstöðu, algildi og hlutlægni.
4. Undirnefndin um forvarnir og aðildarríkin skulu starfa saman að framkvæmd bókunar þessarar.

3. gr.

Sérhvert aðildarríki skal koma á fót, tilnefna eða hafa jafnan innanlands einn eða fleiri aðila sem annast heimsóknir til að koma í veg fyrir pyndingar og aðra grimmilega, ómannlega eða vanvirðandi meðferð eða refsingu (hér á eftir nefndir innlendir forvarnaaðilar).

4. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal leyfa, í samræmi við ákvæði bókunar þessarar, heimsóknir þeirra aðila sem um getur í 2. og 3. gr. á alla staði innan lögsögu og undir yferráðum þess, þar sem einstaklingar eru eða kunna að vera sviptir frelsi sínu, annaðhvort samkvæmt fyrirráðum opinberra aðila, að undirlagi þeirra, með samþykki þeirra eða þegar slík frelsissvipting er látin átölulaus af þeirra hálfu (hér á eftir nefndir staðir þar sem einstaklingar eru í gæslu). Þessar heimsóknir skulu farnar í því skyni að auka, ef þess er þörf, vernd þessara einstaklinga gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu.
2. Í bókun þessari merkir frelsissvipting hvers konar hald eða fangelsun eða færslu einstaklings í gæsluáðstöðu, opinbera eða á vegum einkaaðila, þar sem hann er ekki frjáls ferða sinna, samkvæmt fyrirráðum yfirvalds á sviði réttarfars, stjórnslu eða annars yfirvalds.

II. HLUTI

Undirnefnd um forvarnir.

5. gr.

1. Undirnefndin um forvarnir skal skipuð tíu nefndarmönnum. Eftir fimmtugustu fullgildingu eða aðild að bókun þessari skal nefndarmönnum í undirnefndinni um forvarnir fjölgað í tuttugu og fimm.
2. Nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir skulu valdir úr hópi hinna grandvörustu manna, þeir skulu hafa vottaða faglega reynslu á sviði réttarvörslu, einkum refsiréttar, stjórnslu viðvíkjandi fangelsum eða lögreglu eða á hinum ýmsu sviðum sem varða meðferð einstaklinga sem hafa verið sviptir frelsi sínu.
3. Við samsetningu undirnefndarinnar um forvarnir skal taka tilhlýðilegt tillit til sanngjarnrar landfræðilegrar dreifingar og til fyrirsvars ólíkra menningarhópa og réttarkerfa aðildarríkjanna.
4. Við fyrirnefnda samsetningu skal einnig huga að jöfnu fyrirsvari kynjanna á grundvelli meginreglna um jafnræði og bann við mismunun.
5. Engir tveir nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir mega vera ríkisborgarar sama ríkis.
6. Nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir skulu starfa sem sjálfstæðir einstaklingar, vera óháðir og óhlutdrægir og reiðubúnir til að starfa ötullega í nefndinni um forvarnir.

6. gr.

1. Sérhvert aðildarríki getur, í samræmi við 2. mgr. þessarar greinar, tilnefnt allt að tvo aðila sem hafa tilskylda hæfni og uppfylla þær kröfur sem settar eru fram í 5. gr. og skal þá veita ítarlegar upplýsingar um hæfni þeirra sem eru tilnefndir.
2.
  - a) Þeir sem tilnefndir eru skulu hafa ríkisfang ríkis sem er aðili að bókun þessari.
  - b) Að minnsta kosti annar aðilanna tveggja skal hafa ríkisfang þess aðildarríkis sem tilnefnir hann.
  - c) Ekki skal tilnefna fleiri en tvo ríkisborgara aðildarríkis.
  - d) Áður en aðildarríki tilnefnir ríkisborgara annars aðildarríkis skal það leita eftir og fá samþykki þess aðildarríkis.
3. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal, eigi síðar en fimm mánuðum fyrir þann dag þegar aðildarríkin halda þann fund þar sem kosningin fer fram, senda aðildarríkjunum bréf þar sem þeim er boðið að leggja fram tilnefningar sínar innan þriggja mánaða. Aðalframkvæmda-

stjórinn skal leggja fram lista í stafrófsröð yfir alla einstaklinga, sem þannig eru tilnefndir, þar sem fram kemur hvaða aðildarríki hafa tilnefnt þá.

7. gr.

1. Nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir skulu kjörnir á eftirfarandi hátt:
  - a) fyrst og fremst skal huga að því að kröfur og viðmiðanir skv. 5. gr. bókunar þessarar séu uppfylltar,
  - b) fyrsta kosningin skal fara fram eigi síðar en sex mánuðum eftir gildistöku bókunar þessarar,
  - c) aðildarríkin skulu kjósa nefndarmenn í undirnefndina um forvarnir með leynilegri atkvæðagreiðslu,
  - d) kosning nefndarmanna í undirnefndina um forvarnir skal fara fram á fundum aðildarríkjanna sem aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna boðar til á tveggja ára fresti. Á fundum þessum, þar sem tveir þriðju fulltrúa aðildarríkjanna teljast ákvörðunarbær meirihluti, skulu þeir einstaklingar kjörnir til setu í undirnefndinni um forvarnir sem hljóta flest atkvæði og hreinan meirihluta atkvæða fulltrúa aðildarríkjanna sem eru viðstaddir og greiða atkvæði.
2. Teljist tveir ríkisborgarar aðildarríkis gjaldgengir til starfa sem nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir meðan á kosningaferlinu stendur, skal sá aðili sem fær fleiri atkvæði gegna starfi nefndarmanns í undirnefndinni um forvarnir. Hafi ríkisborgarar fengið sama atkvæðafjölda skal viðhafa eftirfarandi verklag:
  - a) hafi aðeins einn verið tilnefndur af hálfu þess aðildarríkis þar sem hann eða hún hefur ríkisfang, skal sá ríkisborgari gegna starfi nefndarmanns í undirnefndinni um forvarnir,
  - b) hafi báðir aðilar verið tilnefndir af hálfu þess aðildarríkis þar sem þeir hafa ríkisfang, skal halda sérstaka kosningu með leynilegri atkvæðagreiðslu til að ákveða hvor þeirra skuli gegna starfi nefndarmanns,
  - c) hafi hvorugur aðilanna verið tilnefndur af hálfu þess aðildarríkis þar sem hann eða hún hefur ríkisfang, skal halda sérstaka kosningu með leynilegri atkvæðagreiðslu til að ákveða hvor aðilanna skuli gegna starfi nefndarmanns.

8. gr.

Falli nefndarmaður í undirnefndinni um forvarnir frá eða segi af sér eða geti af einhverjum ástæðum ekki gegnt skyldum sínum lengur, skal aðildarríkið, sem tilnefndi hann, tilnefna annan gjaldgengan einstakling, sem hefur tilskylda hæfni og uppfyllir þær kröfur sem settar eru fram í 5. gr., að teknu tilliti til nauðsynlegs jafnvægis milli mismunandi hæfnissviða, til að gegna starfinu fram að næsta fundi aðildarríkjanna, með fyrirvara um samþykki meirihluta þeirra. Samþykki telst hafa fengist nema helmingur aðildarríkjanna eða fleiri svari neitandi innan sex vikna frá því að aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna tilkynnir þeim um þá tilnefningu sem gerð er tillaga um.

9. gr.

Nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir skulu kjörnir til fjögurra ára. Þeir skulu gjaldgengir til endurkjörs einu sinni séu þeir tilnefndir á ný. Kjörtímabili helmings þeirra nefndarmanna sem kosnir eru í fyrstu kosningu skal ljúka að tveimur árum liðnum; strax að lokinni fyrstu kosningu skal fundarstjóri þess fundar sem um getur í d-lið 1. mgr. 7. gr. velja nöfn þessara nefndarmanna með hlutkesti.

10. gr.

1. Undirnefndin um forvarnir kýs fulltrúa sína til tveggja ára í senn. Þá má endurkjósa.
2. Undirnefndin um forvarnir setur sér sjálf starfsreglur. Reglurnar skulu meðal annars kveða á um:
  - a) að ákvörðunarbær meirihluti sé helmingur nefndarmanna að einum viðbættum,
  - b) að ákvarðanir undirnefndarinnar um forvarnir skuli teknar með meirihluta atkvæða viðstaddra nefndarmanna,
  - c) að undirnefndin um forvarnir komi saman fyrir luktum dyrum.
3. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal boða til fyrsta fundar undirnefndarinnar um forvarnir. Eftir fyrsta fund sinn skal undirnefndin um forvarnir koma saman eftir því sem kveðið

er á um í starfsreglum hennar. Undirnefndin um forvarnir og nefndin gegn pyndingum skulu halda fundi sína samtímis minnst einu sinni ár hvert.

III. HLUÐI

Umboð undirnefndarinnar um forvarnir.

11. gr.

Undirnefndin um forvarnir skal:

- a) heimsækja þá staði sem um getur í 4. gr. og beina tilmælum til aðildarríkjanna um vernd einstaklinga, sem hafa verið sviptir frelsi sínu, gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu,
- b) að því er varðar innlenda forvarnaaðila:
  - i. leiðbeina og aðstoða aðildarríki, þegar þess er þörf, við að koma þeim á fót,
  - ii. viðhalda beinum tengslum, í trúnaði ef þörf krefur, við innlenda forvarnaaðila og bjóða þeim hjálfun og tæknilega aðstoð með það fyrir augum að auka getu þeirra,
  - iii. leiðbeina og aðstoða þær við að meta þörf og úrræði sem eru nauðsynleg til að auka vernd einstaklinga, sem hafa verið sviptir frelsi sínu, gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu,
  - iv. beina tilmælum og athugasemdum til aðildarríkjanna með það fyrir augum að auka getu og styrkja umboð innlendra forvarnaaðila til að koma í veg fyrir pyndingar og aðra grimmilega, ómannlega eða vanvirðandi meðferð eða refsingu,
- c) eiga samstarf, til að koma í veg fyrir pyndingar almennt, við viðkomandi stofnanir og aðila innan Sameinuðu þjóðanna, sem og við alþjóðlegar, svæðisbundnar og innlendar stofnanir eða samtök sem vinna að því að auka vernd allra einstaklinga gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu.

12. gr.

Í því skyni að gera undirnefndinni um forvarnir kleift að starfa samkvæmt umboði sínu, eins og mælt er fyrir um í 11. gr., skuldbinda aðildarríkin sig til þess að:

- a) taka á móti undirnefndinni um forvarnir á yfirlýðingum sínu og veita henni aðgang að þeim stöðum sem skilgreindir eru í 4. gr. bókonar þessarar,
- b) veita allar viðeigandi upplýsingar sem undirnefndin um forvarnir kann að óska eftir til að leggja mat á þær þarfir og aðgerðir sem grípa ætti til í því skyni að auka vernd einstaklinga, sem hafa verið sviptir frelsi sínu, gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu,
- c) hvetja til og greiða fyrir samskiptum milli undirnefndarinnar um forvarnir og innlendra forvarnaaðila,
- d) kynna sér tilmæli undirnefndarinnar um forvarnir og efna til skoðanaskipta við hana um hugsanlegar aðgerðir til að koma þeim í framkvæmd.

13. gr.

1. Undirnefndin um forvarnir skal koma á áætlun, með hlutkesti fyrst í stað, um reglubundnar heimsóknir til aðildarríkjanna til að hún geti unnið samkvæmt umboði sínu eins og kveðið er á um í 11. gr.
2. Að höfðu samráði skal undirnefndin um forvarnir tilkynna aðildarríkjunum um áætlun sína svo þau geti þegar í stað gert nauðsynlegar og hagnýtar ráðstafanir vegna fyrirhugaðra heimsókna.
3. Að minnsta kosti tveir nefndarmenn í undirnefndinni um forvarnir skulu standa að heimsóknunum. Þessir nefndarmenn geta, ef þörf krefur, haft í fylgd með sér sérfræðinga sem sýnt hefur verið fram á að hafi til að bera faglega reynslu og þekkingu á þeim sviðum sem falla undir bókun þessa og skulu þeir valdir af lista yfir sérfræðinga sem hefur verið tekinn saman á grundvelli tillagna aðildarríkjanna, embættis mannréttindafulltrúa Sameinuðu þjóðanna og miðstöðvar Sameinuðu þjóðanna um alþjóðlegar glæpaforvarnir. Þegar listinn er tekinn saman skulu viðkomandi aðildarríki gera tillögu um mest fimm innlenda sérfræðinga. Viðkomandi aðildarríki getur and-

mælt því að tiltekinn sérfræðingur fari í heimsóknina og skal undirnefndin um forvarnir þá gera tillögu um annan sérfræðing.

4. Telji undirnefndin um forvarnir það viðeigandi, getur hún gert tillögu um stutta heimsókn reglubundinni heimsókn til eftirfylgni.

14. gr.

1. Til að gera undirnefndinni um forvarnir kleift að starfa samkvæmt umboði sínu skuldbinda þau ríki sem eru aðilar að bókun þessari sig til að veita henni:
  - a) ótakmarkaðan aðgang að öllum upplýsingum um fjölda þeirra einstaklinga sem hafa verið sviptir frelsi sínu á stöðum þar sem einstaklingar eru í gæslu, eins og skilgreint er í 4. gr., sem og um fjölda og staðsetningu þeirra,
  - b) ótakmarkaðan aðgang að öllum upplýsingum sem varða meðferð fyrrnefndra einstaklinga sem og um aðstæður þeirra,
  - c) með fyrirvara um ákvæði 2. mgr. hér á eftir, ótakmarkaðan aðgang að öllum stöðum þar sem einstaklingar eru í gæslu, uppsettum búnaði þar og aðstöðu,
  - d) tækifæri til þess að eiga einkaviðtöl við þá einstaklinga sem hafa verið sviptir frelsi sínu, án vitna, annaðhvort persónulega eða með aðstoð tólks, ef það telst nauðsynlegt, sem og við hvern þann einstakling annan sem undirnefndin um forvarnir telur að geti veitt upplýsingar sem málið varða,
  - e) frelsi til að velja þá staði sem hún óskar eftir að heimsækja og þá einstaklinga sem hún óskar eftir að ræða við.
2. Einungis er heimilt að mótmæla heimsókn á tiltekinn stað þar sem einstaklingar eru í gæslu af brýnum og knýjandi ástæðum er varða landvarnir, almannaoöryggi, náttúruhamfarir eða alvarlegan glundroða á þeim stað sem til stendur að heimsækja sem koma tímabundið í veg fyrir slíka heimsókn. Aðildarríki skal ekki skírskota til tilvistar yfirlýsts neyðarástands sem slíks sem ástæðu fyrir því að mótmæla heimsókn.

15. gr.

Ekkert yfirvald eða opinber starfsmaður skal fyrirskipa, beita, leyfa eða láta átölulaus nein viðurlög gegn nokkrum einstaklingi eða samtökum fyrir að hafa veitt undirnefndinni um forvarnir eða fulltrúum hennar upplýsingar, hvort heldur þær eru réttar eða rangar, og engan slíkan einstakling eða samtök skal skaða á nokkurn annan hátt.

16. gr.

1. Undirnefndin um forvarnir skal senda tilmæli sín og athugasemdir til viðkomandi aðildarríkis sem trúnaðarmál og, ef við á, til innlendra forvarnaaðila.
2. Undirnefndin um forvarnir skal birta skýrslu sína ásamt athugasemdum viðkomandi aðildarríkis, hvenær sem aðildarríkið fer fram á það. Birti aðildarríkið hluta skýrslunnar getur undirnefndin um forvarnir birt skýrsluna í heild eða að hluta. Ekki skal þó birta neinar persónuupplýsingar nema með afdráttarlausu samþykki viðkomandi einstaklings.
3. Undirnefndin um forvarnir skal láta nefndinni gegn pyndingum í té opinbera ársskýrslu um starfsemi sína.
4. Hafni viðkomandi aðildarríki samstarfi við undirnefndina um forvarnir samkvæmt ákvæðum 12. og 14. gr. eða neiti að gera ráðstafanir til að bæta aðstæður í ljósi tilmæla undirnefndarinnar um forvarnir, getur nefndin gegn pyndingum ákveðið, að beiðni undirnefndarinnar um forvarnir og með meirihluta atkvæða nefndarmanna, eftir að aðildarríkið hefur fengið tækifæri til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri, að birta opinbera yfirlýsingu um málið eða birta skýrslu undirnefndarinnar um forvarnir.

IV. HLUTI
Innlendir forvarnaaðilar.

17. gr.

Sérhvert aðildarríki skal viðhalda, tilnefna eða koma á fót, eigi síðar en einu ári eftir gildistöku bókunar þessarar eða fullgildingu eða aðild að henni, einum eða fleiri óháðum, innlendum forvarnaaðilum til að koma í veg fyrir pyndingar innanlands. Tilnefna má aðila, sem sjálfstæðar einingar koma á fót, til að gegna hlutverki innlendra forvarnaaðila að því er varðar bókun þessa, ef þeir samrýmast ákvæðum hennar.

18. gr.

1. Aðildarríkin skulu ábyrgjast sjálfstæði innlendra forvarnaaðila í starfi og sjálfstæði starfsfólks þeirra.
2. Aðildarríkin skulu grípa til nauðsynlegra aðgerða til að tryggja að sérfræðingar innlends forvarnaaðila búi yfir tilskilinni hæfni og sérfræðispekkingu. Þau skulu leitast við að halda jöfnu kynjahlutfalli og fullnægjandi fyrirsvari þjóðarbrotu og minnihlutahópa í landinu.
3. Aðildarríkin skuldbinda sig til þess að sjá innlendum forvarnaaðilum fyrir nauðsynlegum aðföngum fyrir starfsemi sína.
4. Þegar innlendum forvarnaaðilum er komið á fót skulu aðildarríkin taka tilhlýðilegt tillit til þeirra undirstöðuatriða sem varða stöðu innlendra stofnana sem vinna að framgangi og vernd mannréttinda.

19. gr.

Innlendum forvarnaaðilum skal að lágmarki veitt heimild til:

- a) að kanna reglubundið meðferð einstaklinga, sem hafa verið sviptir frelsi sínu, á stöðum þar sem einstaklingar eru í gæslu, eins og skilgreint er í 4. gr., með það að markmiði að auka, ef þörf krefur, vernd þeirra gegn pyndingum og annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu,
- b) að beina tilmælum til viðkomandi yfirvalda í því skyni að bæta meðferð og aðstæður þeirra einstaklinga sem hafa verið sviptir frelsi sínu og koma í veg fyrir pyndingar og aðra grimmilega, ómannlega eða vanvirðandi meðferð eða refsingu, að teknu tilliti til viðeigandi viðmiðana Sameinuðu þjóðanna,
- c) að leggja fram tillögur og gera athugasemdir við gildandi löggjöf eða frumvarpsdrög.

20. gr.

Til að gera innlendum forvarnaaðilum kleift að starfa samkvæmt umboði sínu skuldbinda þau ríki sem eru aðilar að bókun þessari sig til þess að veita þeim:

- a) aðgang að öllum upplýsingum um fjölda þeirra einstaklinga sem eru sviptir frelsi sínu á stöðum þar sem einstaklingar eru í gæslu, eins og skilgreint er í 4. gr., og um fjölda og staðsetningu slíkra staða,
- b) aðgang að öllum upplýsingum sem varða meðferð þessara einstaklinga og aðstæður þeirra í gæslu,
- c) aðgang að öllum stöðum þar sem einstaklingar eru í gæslu, uppsettum búnaði þar og aðstöðu,
- d) tækifæri til þess að eiga einkaviðtöl við þá einstaklinga sem hafa verið sviptir frelsi sínu, án vitna, annaðhvort persónulega eða með aðstoð túlks, ef það telst nauðsynlegt sem og við hvern þann einstakling annan sem viðkomandi innlendir forvarnaaðili telur að geti veitt upplýsingar sem málið varða,
- e) frelsi til að velja þá staði sem þær óska eftir að heimsækja og þá einstaklinga sem þær óska eftir að ræða við,
- f) rétt til þess að eiga samskipti við undirnefndina um forvarnir, til að senda henni upplýsingar og til að funda með henni.

21. gr.

1. Ekkert yfirvald eða opinber starfsmaður skal fyrirskipa, beita, leyfa eða láta átölulaus nein viðurlög gegn nokkrum einstaklingi eða samtökum fyrir að hafa veitt innlendum forvarnaaðila upplýsingar, hvort heldur þær eru réttar eða rangar, og engan slíkan einstakling eða samtök skal skaða á nokkurn annan hátt.
2. Trúnaðarupplýsingar, sem innlendir forvarnaaðili hefur aflað, skulu háðar þagnarskyldu. Ekki skal birta neinar persónuupplýsingar nema með afdráttarlausu samþykki viðkomandi einstaklings.

22. gr.

Lögbær yfirvöld viðkomandi aðildarríkis skulu kynna sér tilmæli innlands forvarnaaðila og efna til skoðanaskipta við hann um hugsanlegar aðgerðir til að koma þeim í framkvæmd.

23. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að bókun þessari, skuldbinda sig til að birta og miðla ársskýrslum hinna innlendu forvarnaaðila.

V. HLUTI

Yfirlýsing.

24. gr.

1. Við fullgildingu geta aðildarríki gefið út yfirlýsingu um frestun á framkvæmd skuldbindinga sinna samkvæmt annaðhvort III. eða IV. hluta bókunar þessarar.
2. Þessi frestun skal að hámarki gilda í þrjú ár. Eftir að aðildarríki hefur gert tilhlýðilega grein fyrir máli sínu og að höfðu samráði við undirnefndina um forvarnir, getur nefndin gegn pyndingum framlengt fyrrnefnt tímabil um tvö ár til viðbótar.

VI. HLUTI

Fjárhagsákvæði.

25. gr.

1. Sameinuðu þjóðirnar skulu bera þann kostnað sem undirnefndin um forvarnir hefur af framkvæmd ákvæða bókunar þessarar.
2. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal sjá undirnefndinni um forvarnir fyrir nauðsynlegu starfslíði og aðstöðu til þess að hún geti sinnt störfum sínum samkvæmt bókun þessari á skilvirkan hátt.

26. gr.

1. Stofna skal sérstakan sjóð í samræmi við viðeigandi málsmeðferð allsherjarþingsins, en umsýsla hans skal vera í samræmi við reglugerðir og reglur Sameinuðu þjóðanna um fjárhagsmálefni, til að auðvelda fjármögnun framkvæmdar tilmæla undirnefndarinnar um forvarnir að lokinni heimsókn til aðildarríkis sem og fjármögnun fræðsluáætlana innlendra forvarnaaðila.
2. Heimilt er að fjármagna hinn sérstaka sjóð með frjálsum framlögum ríkisstjórna, milliríkja-stofnana, frjálsra félagasamtaka og annarra einkaaðila eða opinberra aðila.

VII. HLUTI

Lokaákvæði.

27. gr.

1. Bókun þessi liggur frammi til undirritunar fyrir hvert það ríki sem hefur undirritað samninginn.
2. Bókun þessi er háð fullgildingu þeirra ríkja sem hafa fullgilt samninginn eða gerst aðilar að honum. Skjöl um fullgildingu skulu afhent aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til vörslu.
3. Aðild að bókun þessari er opin öllum ríkjum sem hafa fullgilt samninginn eða gerst aðilar að honum.
4. Aðild tekur gildi þegar aðildarskjal er afhent aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til vörslu.

5. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal tilkynna öllum ríkjum, sem hafa undirritað bókun þessa eða gerst aðilar að henni, um hverja afhendingu skjals um fullgildingu eða aðild til vörslu.

28. gr.

1. Bókun þessi öðlast gildi á þrítugasta degi frá því að tuttugasta skjalið um fullgildingu eða aðild er afhent aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til vörslu.
2. Bókun þessi öðlast gildi gagnvart sérhverju ríki, sem fullgildir bókunina eða gerist aðili að henni eftir að tuttugasta skjalið um fullgildingu eða aðild hefur verið afhent aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til vörslu, á þrítugasta degi frá því að skjal þess um fullgildingu eða aðild er afhent til vörslu.

29. gr.

Ákvæði bókunar þessarar gilda alls staðar í sambandsríkjum án nokkurra takmarkana eða undantekninga.

30. gr.

Engir fyrirvarar skulu gerðir við bókun þessa.

31. gr.

Ákvæði bókunar þessarar skulu ekki hafa áhrif á skuldbindingar aðildarríkja samkvæmt svæðisbundnum samningum um fyrirkomulag heimsókna á staði þar sem einstaklingar eru í gæslu. Undirnefndin um forvarnir og aðilar, sem komið er á fót samkvæmt slíkum svæðisbundnum samningum, eru hvött til að hafa samráð og samstarf til að koma í veg fyrir tvíverknað og að stuðla að því á skilvirknan hátt að markmiðum bókunar þessarar verði náð.

32. gr.

Ákvæði bókunar þessarar skulu hvorki hafa áhrif á skuldbindingar aðildarríkja samkvæmt Genfarsamningunum fjórum frá 12. ágúst 1949 og viðbótarbókunum við þá frá 8. júní 1977 né á það tækifæri sem öll aðildarríki hafa til að heimila Alþjóðaráði Rauða krossins að heimsækja staði þar sem einstaklingar eru í gæslu við aðstæður sem falla ekki undir alþjóðleg mannúðarlög.

33. gr.

1. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er sagt upp aðild að bókun þessari með skriflegri tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna sem skal í kjölfarið tilkynna öðrum aðildarríkjum að bókun þessari og samningnum um það. Uppsögn skal taka gildi einu ári eftir að aðalframkvæmdastjórinn veitir tilkynningunni viðtöku.
2. Slík uppsögn skal ekki leiða til þess að aðildarríki sé leyst undan skuldbindingum sínum samkvæmt bókun þessari hvað varðar verknað eða ástand sem kann að eiga sér stað fyrir gildistöku-dag uppsagnarinnar eða hvað varðar aðgerðir sem undirnefndin um forvarnir hefur ákveðið eða kann að ákveða að grípa til gagnvart viðkomandi aðildarríki, né skal uppsögn torvela með nokkrum hætti áframhaldandi umfjöllun um mál sem þegar er til skoðunar hjá undirnefndinni um forvarnir fyrir gildistöku-dag uppsagnarinnar.
3. Eftir þann dag þegar uppsögn aðildarríkis tekur gildi skal undirnefndin um forvarnir ekki hefja umfjöllun um nýtt mál er varðar það ríki.

34. gr.

1. Sérhverju aðildarríki að bókun þessari er heimilt að gera tillögu um breytingu og leggja hana fyrir aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna. Skal aðalframkvæmdastjórinn þá senda aðildarríkjum að bókun þessari breytingartillöguna með ósk um að þau tilkynni honum hvort þau séu hlynnt því að haldin verði ráðstefna aðildarríkja í þeim tilgangi að fjalla um og greiða atkvæði um tillöguna. Komi í ljós, innan fjögurra mánaða frá dagsetningu slíkrar framlagningar breytingartillögu, að minnst þriðjungur aðildarríkjanna sé fylgjandi slíkri ráðstefnu, skal aðal-

framkvæmdastjórinn boða til ráðstefnunnar á vegum Sameinuðu þjóðanna. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal leggja fyrir öll aðildarríki til staðfestingar sérhverja breytingu sem meirihluti þeirra aðildarríkja sem sækja ráðstefnuna og greiða atkvæði samþykkir með tveimur þriðju hlutum atkvæða.

2. Breyting, sem er samþykkt skv. 1. mgr. þessarar greinar, tekur gildi þegar meirihluti aðildarríkja að bókun þessari, sem nemur tveimur þriðju hlutum, hefur staðfest hana í samræmi við stjórnskipulega málsmeðferð hvers ríkis um sig.
3. Þegar breytingar taka gildi eru þær bindandi fyrir þau aðildarríki sem hafa samþykkt þær, á meðan önnur aðildarríki eru ennþá bundin af ákvæðum bókunar þessarar og öllum fyrri breytingum sem þau hafa samþykkt.

35. gr.

Veita skal nefndarmönnum undirnefndarinnar um forvarnir og starfsmönnum innlendra forvarnaaðila þau sérréttindi og þá friðhelgi sem eru nauðsynleg til þess að þeir geti sinnt verkefnum sínum á sjálfstæðan hátt. Veita skal nefndarmönnum í undirnefndinni um forvarnir þau sérréttindi og þá friðhelgi sem eru tilgreind í 22. hluta samningsins um réttindi og friðhelgi Sameinuðu þjóðanna frá 13. febrúar 1946, samanber þó ákvæði 23. hluta þess samnings.

36. gr.

Í heimsóknnum sínum til aðildarríkis skulu nefndarmenn undirnefndarinnar um forvarnir, með fyrirvara um ákvæði og tilgang bókunar þessarar og þau sérréttindi og þá friðhelgi sem þeir kunna að njóta:

- a) virða lög og reglur þess ríkis sem er heimsótt,
- b) forðast að aðhafast nokkuð það sem ekki samræmist óhlutdrægu og alþjóðlegu eðli skyldustarfa þeirra.

37. gr.

1. Bókun þessi, en textar hennar á arabísku, ensku, frönsku, kínversku, rússnesku og spænsku eru jafngildir, skal afhent aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til vörslu.
2. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal senda öllum ríkjum staðfest endurrit af bókun þessari.

OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION
AGAINST TORTURE AND OTHER CRUEL, INHUMAN
OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT

PREAMBLE

The States Parties to the present Protocol,

Reaffirming that torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment are prohibited and constitute serious violations of human rights,

Convinced that further measures are necessary to achieve the purposes of the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (hereinafter referred to as the Convention) and to strengthen the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment,

Recalling that articles 2 and 16 of the Convention oblige each State Party to take effective measures to prevent acts of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment in any territory under its jurisdiction,

Recognizing that States have the primary responsibility for implementing those articles, that strengthening the protection of people deprived of their liberty and the full respect for their human rights is a common responsibility shared by all and that international implementing bodies complement and strengthen national measures,

Recalling that the effective prevention of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment requires education and a combination of various legislative, administrative, judicial and other measures,

Recalling also that the World Conference on Human Rights firmly declared that efforts to eradicate torture should first and foremost be concentrated on prevention and called for the adoption of an optional protocol to the Convention, intended to establish a preventive system of regular visits to places of detention,

Convinced that the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment can be strengthened by non-judicial means of a preventive nature, based on regular visits to places of detention,

Have agreed as follows:

PART I

General principles

Article 1

The objective of the present Protocol is to establish a system of regular visits undertaken by independent international and national bodies to places where people are deprived of their liberty, in order to prevent torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 2

1. A Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment of the Committee against Torture (hereinafter referred to as the Subcommittee on Prevention) shall be established and shall carry out the functions laid down in the present Protocol.
2. The Subcommittee on Prevention shall carry out its work within the framework of the Charter of the United Nations and shall be guided by the purposes and principles thereof, as well as the norms of the United Nations concerning the treatment of people deprived of their liberty.
3. Equally, the Subcommittee on Prevention shall be guided by the principles of confidentiality, impartiality, non-selectivity, universality and objectivity.

4. The Subcommittee on Prevention and the States Parties shall cooperate in the implementation of the present Protocol.

Article 3

Each State Party shall set up, designate or maintain at the domestic level one or several visiting bodies for the prevention of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment (hereinafter referred to as the national preventive mechanism).

Article 4

1. Each State Party shall allow visits, in accordance with the present Protocol, by the mechanisms referred to in articles 2 and 3 to any place under its jurisdiction and control where persons are or may be deprived of their liberty, either by virtue of an order given by a public authority or at its instigation or with its consent or acquiescence (hereinafter referred to as places of detention). These visits shall be undertaken with a view to strengthening, if necessary, the protection of these persons against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.
2. For the purposes of the present Protocol, deprivation of liberty means any form of detention or imprisonment or the placement of a person in a public or private custodial setting which that person is not permitted to leave at will by order of any judicial, administrative or other authority.

PART II

Subcommittee on Prevention

Article 5

1. The Subcommittee on Prevention shall consist of ten members. After the fiftieth ratification of or accession to the present Protocol, the number of the members of the Subcommittee on Prevention shall increase to twenty-five.
2. The members of the Subcommittee on Prevention shall be chosen from among persons of high moral character, having proven professional experience in the field of the administration of justice, in particular criminal law, prison or police administration, or in the various fields relevant to the treatment of persons deprived of their liberty.
3. In the composition of the Subcommittee on Prevention due consideration shall be given to equitable geographic distribution and to the representation of different forms of civilization and legal systems of the States Parties.
4. In this composition consideration shall also be given to balanced gender representation on the basis of the principles of equality and non-discrimination.
5. No two members of the Subcommittee on Prevention may be nationals of the same State.
6. The members of the Subcommittee on Prevention shall serve in their individual capacity, shall be independent and impartial and shall be available to serve the Subcommittee on Prevention efficiently.

Article 6

1. Each State Party may nominate, in accordance with paragraph 2 of the present article, up to two candidates possessing the qualifications and meeting the requirements set out in article 5, and in doing so shall provide detailed information on the qualifications of the nominees.
2.
  - a) The nominees shall have the nationality of a State Party to the present Protocol;
  - b) At least one of the two candidates shall have the nationality of the nominating State Party;
  - c) No more than two nationals of a State Party shall be nominated;
  - d) Before a State Party nominates a national of another State Party, it shall seek and obtain the consent of that State Party.
3. At least five months before the date of the meeting of the States Parties during which the elections will be held, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall submit a list, in alphabetical order, of all persons thus nominated, indicating the States Parties that have nominated them.

Article 7

1. The members of the Subcommittee on Prevention shall be elected in the following manner:
  - a) Primary consideration shall be given to the fulfilment of the requirements and criteria of article 5 of the present Protocol;
  - b) The initial election shall be held no later than six months after the entry into force of the present Protocol;
  - c) The States Parties shall elect the members of the Subcommittee on Prevention by secret ballot;
  - d) Elections of the members of the Subcommittee on Prevention shall be held at biennial meetings of the States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Subcommittee on Prevention shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of the States Parties present and voting.
2. If during the election process two nationals of a State Party have become eligible to serve as members of the Subcommittee on Prevention, the candidate receiving the higher number of votes shall serve as the member of the Subcommittee on Prevention. Where nationals have received the same number of votes, the following procedure applies:
  - a) Where only one has been nominated by the State Party of which he or she is a national, that national shall serve as the member of the Subcommittee on Prevention;
  - b) Where both candidates have been nominated by the State Party of which they are nationals, a separate vote by secret ballot shall be held to determine which national shall become the member;
  - c) Where neither candidate has been nominated by the State Party of which he or she is a national, a separate vote by secret ballot shall be held to determine which candidate shall be the member.

Article 8

If a member of the Subcommittee on Prevention dies or resigns, or for any cause can no longer perform his or her duties, the State Party that nominated the member shall nominate another eligible person possessing the qualifications and meeting the requirements set out in article 5, taking into account the need for a proper balance among the various fields of competence, to serve until the next meeting of the States Parties, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

Article 9

The members of the Subcommittee on Prevention shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once if renominated. The term of half the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of those members shall be chosen by lot by the Chairman of the meeting referred to in article 7, paragraph 1 (d).

Article 10

1. The Subcommittee on Prevention shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.
2. The Subcommittee on Prevention shall establish its own rules of procedure. These rules shall provide, inter alia, that:
  - a) Half the members plus one shall constitute a quorum;
  - b) Decisions of the Subcommittee on Prevention shall be made by a majority vote of the members present;
  - c) The Subcommittee on Prevention shall meet in camera.

3. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Subcommittee on Prevention. After its initial meeting, the Subcommittee on Prevention shall meet at such times as shall be provided by its rules of procedure. The Subcommittee on Prevention and the Committee against Torture shall hold their sessions simultaneously at least once a year.

PART III

Mandate of the Subcommittee on Prevention

Article 11

1. The Subcommittee on Prevention shall:
  - a) Visit the places referred to in article 4 and make recommendations to States Parties concerning the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
  - b) In regard to the national preventive mechanisms:
    - i. Advise and assist States Parties, when necessary, in their establishment;
    - ii. Maintain direct, and if necessary confidential, contact with the national preventive mechanisms and offer them training and technical assistance with a view to strengthening their capacities;
    - iii. Advise and assist them in the evaluation of the needs and the means necessary to strengthen the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
    - iv. Make recommendations and observations to the States Parties with a view to strengthening the capacity and the mandate of the national preventive mechanisms for the prevention of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
  - c) Cooperate, for the prevention of torture in general, with the relevant United Nations organs and mechanisms as well as with the international, regional and national institutions or organizations working towards the strengthening of the protection of all persons against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 12

In order to enable the Subcommittee on Prevention to comply with its mandate as laid down in article 11, the States Parties undertake:

- a) To receive the Subcommittee on Prevention in their territory and grant it access to the places of detention as defined in article 4 of the present Protocol;
- b) To provide all relevant information the Subcommittee on Prevention may request to evaluate the needs and measures that should be adopted to strengthen the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- c) To encourage and facilitate contacts between the Subcommittee on Prevention and the national preventive mechanisms;
- d) To examine the recommendations of the Subcommittee on Prevention and enter into dialogue with it on possible implementation measures.

Article 13

1. The Subcommittee on Prevention shall establish, at first by lot, a programme of regular visits to the States Parties in order to fulfil its mandate as established in article 11.
2. After consultations, the Subcommittee on Prevention shall notify the States Parties of its programme in order that they may, without delay, make the necessary practical arrangements for the visits to be conducted.
3. The visits shall be conducted by at least two members of the Subcommittee on Prevention. These members may be accompanied, if needed, by experts of demonstrated professional experience and knowledge in the fields covered by the present Protocol who shall be selected from a roster of experts prepared on the basis of proposals made by the States Parties, the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights and the United Nations Centre for International

Crime Prevention. In preparing the roster, the States Parties concerned shall propose no more than five national experts. The State Party concerned may oppose the inclusion of a specific expert in the visit, whereupon the Subcommittee on Prevention shall propose another expert.

4. If the Subcommittee on Prevention considers it appropriate, it may propose a short follow-up visit after a regular visit.

Article 14

1. In order to enable the Subcommittee on Prevention to fulfil its mandate, the States Parties to the present Protocol undertake to grant it:
  - a) Unrestricted access to all information concerning the number of persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, as well as the number of places and their location;
  - b) Unrestricted access to all information referring to the treatment of those persons as well as their conditions of detention;
  - c) Subject to paragraph 2 below, unrestricted access to all places of detention and their installations and facilities;
  - d) The opportunity to have private interviews with the persons deprived of their liberty without witnesses, either personally or with a translator if deemed necessary, as well as with any other person who the Subcommittee on Prevention believes may supply relevant information;
  - e) The liberty to choose the places it wants to visit and the persons it wants to interview.
2. Objection to a visit to a particular place of detention may be made only on urgent and compelling grounds of national defence, public safety, natural disaster or serious disorder in the place to be visited that temporarily prevent the carrying out of such a visit. The existence of a declared state of emergency as such shall not be invoked by a State Party as a reason to object to a visit.

Article 15

No authority or official shall order, apply, permit or tolerate any sanction against any person or organization for having communicated to the Subcommittee on Prevention or to its delegates any information, whether true or false, and no such person or organization shall be otherwise prejudiced in any way.

Article 16

1. The Subcommittee on Prevention shall communicate its recommendations and observations confidentially to the State Party and, if relevant, to the national preventive mechanism.
2. The Subcommittee on Prevention shall publish its report, together with any comments of the State Party concerned, whenever requested to do so by that State Party. If the State Party makes part of the report public, the Subcommittee on Prevention may publish the report in whole or in part. However, no personal data shall be published without the express consent of the person concerned.
3. The Subcommittee on Prevention shall present a public annual report on its activities to the Committee against Torture.
4. If the State Party refuses to cooperate with the Subcommittee on Prevention according to articles 12 and 14, or to take steps to improve the situation in the light of the recommendations of the Subcommittee on Prevention, the Committee against Torture may, at the request of the Subcommittee on Prevention, decide, by a majority of its members, after the State Party has had an opportunity to make its views known, to make a public statement on the matter or to publish the report of the Subcommittee on Prevention.

PART IV

National preventive mechanisms

Article 17

Each State Party shall maintain, designate or establish, at the latest one year after the entry into force of the present Protocol or of its ratification or accession, one or several independent national

preventive mechanisms for the prevention of torture at the domestic level. Mechanisms established by decentralized units may be designated as national preventive mechanisms for the purposes of the present Protocol if they are in conformity with its provisions.

Article 18

1. The States Parties shall guarantee the functional independence of the national preventive mechanisms as well as the independence of their personnel.
2. The States Parties shall take the necessary measures to ensure that the experts of the national preventive mechanism have the required capabilities and professional knowledge. They shall strive for a gender balance and the adequate representation of ethnic and minority groups in the country.
3. The States Parties undertake to make available the necessary resources for the functioning of the national preventive mechanisms.
4. When establishing national preventive mechanisms, States Parties shall give due consideration to the Principles relating to the status of national institutions for the promotion and protection of human rights.

Article 19

The national preventive mechanisms shall be granted at a minimum the power:

- a) To regularly examine the treatment of the persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, with a view to strengthening, if necessary, their protection against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- b) To make recommendations to the relevant authorities with the aim of improving the treatment and the conditions of the persons deprived of their liberty and to prevent torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, taking into consideration the relevant norms of the United Nations;
- c) To submit proposals and observations concerning existing or draft legislation.

Article 20

In order to enable the national preventive mechanisms to fulfil their mandate, the States Parties to the present Protocol undertake to grant them:

- a) Access to all information concerning the number of persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, as well as the number of places and their location;
- b) Access to all information referring to the treatment of those persons as well as their conditions of detention;
- c) Access to all places of detention and their installations and facilities;
- d) The opportunity to have private interviews with the persons deprived of their liberty without witnesses, either personally or with a translator if deemed necessary, as well as with any other person who the national preventive mechanism believes may supply relevant information;
- e) The liberty to choose the places they want to visit and the persons they want to interview;
- f) The right to have contacts with the Subcommittee on Prevention, to send it information and to meet with it.

Article 21

1. No authority or official shall order, apply, permit or tolerate any sanction against any person or organization for having communicated to the national preventive mechanism any information, whether true or false, and no such person or organization shall be otherwise prejudiced in any way.
2. Confidential information collected by the national preventive mechanism shall be privileged. No personal data shall be published without the express consent of the person concerned.

Article 22

The competent authorities of the State Party concerned shall examine the recommendations of the national preventive mechanism and enter into a dialogue with it on possible implementation measures.

Article 23

The States Parties to the present Protocol undertake to publish and disseminate the annual reports of the national preventive mechanisms.

PART V

Declaration

Article 24

1. Upon ratification, States Parties may make a declaration postponing the implementation of their obligations under either part III or part IV of the present Protocol.
2. This postponement shall be valid for a maximum of three years. After due representations made by the State Party and after consultation with the Subcommittee on Prevention, the Committee against Torture may extend that period for an additional two years.

PART VI

Financial provisions

Article 25

1. The expenditure incurred by the Subcommittee on Prevention in the implementation of the present Protocol shall be borne by the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Subcommittee on Prevention under the present Protocol.

Article 26

1. A Special Fund shall be set up in accordance with the relevant procedures of the General Assembly, to be administered in accordance with the financial regulations and rules of the United Nations, to help finance the implementation of the recommendations made by the Subcommittee on Prevention after a visit to a State Party, as well as education programmes of the national preventive mechanisms.
2. The Special Fund may be financed through voluntary contributions made by Governments, inter-governmental and non-governmental organizations and other private or public entities.

PART VII

Final provisions

Article 27

1. The present Protocol is open for signature by any State that has signed the Convention.
2. The present Protocol is subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention.
4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.
5. The Secretary-General of the United Nations shall inform all States that have signed the present Protocol or acceded to it of the deposit of each instrument of ratification or accession.

Article 28

1. The present Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession, the present Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 29

The provisions of the present Protocol shall extend to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

Article 30

No reservations shall be made to the present Protocol.

Article 31

The provisions of the present Protocol shall not affect the obligations of States Parties under any regional convention instituting a system of visits to places of detention. The Subcommittee on Prevention and the bodies established under such regional conventions are encouraged to consult and cooperate with a view to avoiding duplication and promoting effectively the objectives of the present Protocol.

Article 32

The provisions of the present Protocol shall not affect the obligations of States Parties to the four Geneva Conventions of 12 August 1949 and the Additional Protocols thereto of 8 June 1977, nor the opportunity available to any State Party to authorize the International Committee of the Red Cross to visit places of detention in situations not covered by international humanitarian law.

Article 33

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall thereafter inform the other States Parties to the present Protocol and the Convention. Denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.
2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Protocol in regard to any act or situation that may occur prior to the date on which the denunciation becomes effective, or to the actions that the Subcommittee on Prevention has decided or may decide to take with respect to the State Party concerned, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter already under consideration by the Subcommittee on Prevention prior to the date on which the denunciation becomes effective.
3. Following the date on which the denunciation of the State Party becomes effective, the Subcommittee on Prevention shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 34

1. Any State Party to the present Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties to the present Protocol with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General of the United Nations to all States Parties for acceptance.
2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall come into force when it has been accepted by a two-thirds majority of the States Parties to the present Protocol in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments come into force, they shall be binding on those States Parties that have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendment that they have accepted.

Article 35

Members of the Subcommittee on Prevention and of the national preventive mechanisms shall be accorded such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions. Members of the Subcommittee on Prevention shall be accorded the privileges and immunities specified in section 22 of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946, subject to the provisions of section 23 of that Convention.

Article 36

When visiting a State Party, the members of the Subcommittee on Prevention shall, without prejudice to the provisions and purposes of the present Protocol and such privileges and immunities as they may enjoy:

- a) Respect the laws and regulations of the visited State;
- b) Refrain from any action or activity incompatible with the impartial and international nature of their duties.

Article 37

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States.